

Oponentský posudek na habilitační práci

Název : Teologie dětí-vznik, definice, základy metodologie a oborové didaktiky

Autor práce : PhDr. ThDr. Mgr. Noemi Bravená, ThD., PhD.

Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy

Oponent : **prof. PaedDr. Radka Wildová, CSc.**

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra preprimární a primární pedagogiky

Odborné zaměření : preprimární a primární didaktika, rozvoj gramotnosti pregramotnosti

Habilitační práce dr. Bravené je věnována velmi zajímavému a v současné době i velmi aktuálnímu tématu – teologii dětí, její metodologii a oborové didaktice. Celé téma autorka velmi dobře zasadila do kontextu „obecného“ vzdělávání dětí. Tím se jí podařilo na téma pohlížet z různých úhlů, tedy nejen teologického, ale také filozofického, psychologického a pedagogického, s akcentem na obecně didaktický pohled.

Tento přístup svědčí o vysoké odbornosti autorky a její opravdu zásadní erudovanosti v uvedených přístupech.

Za jedinečné pro ČR v habilitační práci považuji to, že se autorce zpracováním habilitace podařilo předložit:

-První přehled nového oboru teologie dětí pro český, slovenský, polský kontext a výzkumnou komunitu

Autorka předložila komplexní pojednání o novém oboru, navázala na německé odborníky (zejména G. Büttnera a M. Zimmermannovou) a rozšířila text o oborovou didaktiku, osobnostně orientované vzdělávání, konstruktivismus a další nová téma. Tím přiblížila jazykově „obtížně“ dostupné teorie a vysvětlila je v českém kontextu. Text doplnila o konkrétní příklady.

-První základ metodologie pro teologii, která je zároveň terminologicky srozumitelná pro pedagogiku

Autorce se podařilo položit metodologický standard, který českému výzkumu v náboženské pedagogice chyběl. Práce N. Bravené jasně definuje výzkumné postupy, včetně vyhodnocení dat, přitom zachovává specifika náboženské pedagogiky.

-Zhodnocení pedagogického konstruktivismu u přesahujících témat a jejich didaktické ukotvení

V práci jsou zohledněny současné teorie: edukace obratu, teorie přesahu Zdeňka Heluse, kritické myšlení, typologie osobnosti MBTI apod. Za velký přínos pro českou pedagogiku považuji propojení nových přístupů v české pedagogice po roce 1989 s teologií dětí.

-Srozumitelné definování teologické kompetence dětí

V práci je z oborově didaktického hlediska kladen důraz na integraci teologické kompetence včetně dalších koexistujících kompetencí, např. filozofická k., k. interkulturní, k. porozumění

menšinám, k. k vyššímu myšlení atd. (Teologickou kompetenci autorka vnímá jako to, co se dá ověřit, měřit.)

-Přínos pro mezikulturní, multikulturní i inkluzivní učení

Autorka v práci rozšiřuje pojem inkluze, který se vztahuje také na hodnoty i „světonázor“ a v empirické části nabízí podněty pro vedení rozhovorů s dětmi o složitých témaech (Bůh, smrt, duše, hodnoty, štěstí, krásá apod.)

Uvedené „jedinečnosti“ pro zkoumanou oblast vnímám jako naprosto zásadní kvalitu posuzované habilitační práce a možnost jejího využití pro různé cílové skupiny (od teologů až k pedagogům).

Z formálního hlediska oceňuji jasnou a logickou strukturu práce, využití vysoce kvalitních odborných pramenů a schopnost autorky, přiblížit velmi teoreticky obtížné téma čtenářům velmi zajímavým způsobem.

K habilitační práci nemám připomínky jak odborného, tak formálního charakteru. Oceňuji mimo jiné i zajímavě a kvalitně provedenou empirickou část, která přináší řadu námětů pro další zkoumání ve společensko-humanitních oblastech.

K obhajobě navrhoji, aby se autorka vyjádřila k otázce:

Jak jsou zjištění empirického výzkumu relevantní pro dětský výzkum v pedagogických vědách obecně?

Habilitační práci považuji za vysoce kvalitní a doporučuji, aby dr. Bravené byl po úspěšné obhajobě udělen titul – docentka.

V Praze, 9.4. 2022

